

โดย นางสาวอาชีนี ปัทมะสุนทร ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

คนไทยส่วนใหญ่มีเงินออม แต่คำถามสำคัญคือ "เงินออมนั้นเพียงพอสำหรับอนาคตหรือไม่"

เชื่อว่า หลายคนตั้งใจเก็บเงินทุกเดือน เพื่อให้มีเงินออมเก็บไว้ให้อุ่นใจ แต่เคยสงสัยไหมว่า เงินที่เก็บไว้เติบโตมากพอที่จะรองรับค่าใช้จ่ายในอนาคตหรือไม่ โดยเฉพาะหลังเกษียณ

ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่งจัดทำทุก 2 ปี พบว่า ในปี 2567 คนไทยที่มีการออมเพิ่มขึ้นเป็น 91.5% จาก 87.5% ในปี 2565 โดยสัดส่วนการออมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนมีเพียง 2.2% โดยคนไทยส่วนใหญ่ยังคงออมในรูปเงินสดและบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ นี่อาจสะท้อนได้ว่า เงินออมจำนวนไม่น้อยยังไม่ได้ถูกนำไปลงทุนเพื่อสร้างโอกาสให้เงินเติบโตเท่าที่ควร

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีเครื่องมือส่งเสริมการออมและการลงทุนหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ RMF กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) กองทุนรวมไทยเพื่อความยั่งยืน (Thai ESG) ตลอดจนกองทุนรวมประเภทต่าง ๆ ซึ่งล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนทางการเงินและสะสมเงินสำหรับอนาคต อย่างไรก็ตาม การบริหารหลายบัญชี หลายผลิตภัณฑ์ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เจาะใจ สิทธิประโยชน์ และหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน อาจทำให้คนทั่วไปมองว่าเป็นเรื่องที่ซับซ้อน

หลายท่านคงได้ยินชื่อ **โครงการบัญชีการออมการลงทุนส่วนบุคคล หรือ Thailand Individual Savings Account (TISA)** กันมาบ้างแล้ว แม้ปัจจุบัน TISA ยังอยู่ระหว่างการพัฒนาแนวทางและหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำรายละเอียดเชิงนโยบายสำหรับเสนอต่อกระทรวงการคลัง จึงอยากถือโอกาสเล่าถึงแนวคิดที่ ก.ล.ต. มุ่งผลักดันเพื่อวาง**โครงสร้างพื้นฐานด้านการออมและการลงทุนระยะยาวให้แก่ประชาชน** และช่วยสร้างวินัยทางการเงินอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

หัวใจของ TISA ไม่ใช่การสร้างผลิตภัณฑ์การลงทุนประเภทใหม่ แต่เป็นการออกแบบกรอบบัญชีที่เชื่อมโยงทางเลือกด้านการออมและการลงทุนหลายรูปแบบรวมไว้ทั้งเป็นการลงทุนด้วยตนเอง หรือผ่านผู้ประกอบการ ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ภายใต้ "บัญชีเดียว" เพื่อให้ประชาชนสามารถมองเห็นภาพรวมของพอร์ตการลงทุน ลดความซับซ้อนจากการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์หลายประเภทแยกกัน และเลือกจัดสรรเงินลงทุนให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงินของตนเองได้สะดวกยิ่งขึ้น

สิ่งที่ ก.ล.ต. มุ่งหวังจากแนวคิดนี้ ไม่ใช่เพียงการเพิ่มจำนวนผู้ลงทุน แต่คือการยกระดับ “คุณภาพ” ของการออมและการลงทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งประชาชน ระบบเศรษฐกิจ และตลาดทุนใน 5 มิติ โดยมีมิติแรก

ประโยชน์ต่อประชาชน ช่วยให้สามารถบริหารเงินระยะยาวได้ง่ายขึ้น เห็นภาพรวมของเงินออมและพอร์ตการลงทุน และวางแผนการเงินได้อย่างเป็นระบบ **มิติที่สอง การสร้างวินัยการออมและการลงทุน** สนับสนุนให้เกิดการออมและการลงทุนระยะยาวอย่างสม่ำเสมอ แทนการออมหรือลงทุนเป็นครั้งคราวตามภาวะตลาด รวมถึงกระตุ้นให้ผู้ปกครองสนใจในการวางแผนการเงินให้แก่บุตรหลานตั้งแต่ยังเล็ก ซึ่งจะพื้นฐานทุนให้แก่บุตรหลานเมื่อเติบโตไปในอนาคต

มิติที่สาม การยกระดับคุณภาพการลงทุน ส่งเสริมให้ประชาชนกระจายความเสี่ยงและจัดพอร์ตการลงทุนให้เหมาะสมกับเป้าหมายชีวิต ระยะเวลาการลงทุน และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ **มิติที่สี่ ประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและตลาดทุน** ที่ช่วยสนับสนุนการระดมทุนของภาคธุรกิจและเศรษฐกิจจริง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงส่งเสริมธุรกิจที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างยั่งยืนตามแนวทาง ESG และมิติที่ห้า การพัฒนาระบบนิเวศการลงทุน กระตุ้นให้ผู้ประกอบการธุรกิจการเงินพัฒนาผลิตภัณฑ์ เครื่องมือวางแผนการเงิน ตลอดจนจนระบบการให้คำแนะนำการลงทุนที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ลงทุนแต่ละกลุ่มมากยิ่งขึ้น

แนวคิด TISA จึงมุ่งตอบโจทย์ประชาชนในหลากหลายช่วงชีวิต ตั้งแต่ผู้เริ่มทำงาน ผู้ที่ยังไม่มีระบบการออมระยะยาว ผู้ที่กำลังเตรียมตัวเข้าสู่วัยเกษียณ ครอบครัวที่ต้องการวางแผนการเงินเพื่อบุตรหลาน ไปจนถึงผู้ที่ยังไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากเครื่องมือการออมที่มีอยู่ได้เต็มที่

หัวใจสำคัญของ TISA จึงไม่ได้อยู่ที่สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่คือการสร้างกลไกที่ช่วยให้ตลาดทุนใกล้ตัวประชาชนและเข้าถึงง่ายขึ้น ส่งเสริมพฤติกรรมการออมและการลงทุนระยะยาว ช่วยให้การวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบเป็นเรื่องที่เข้าใจและปฏิบัติได้จริง รวมทั้ง สนับสนุนให้ประชาชนได้รับคำแนะนำด้านการออมและการลงทุนที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับตนเอง (Good Advice)

เป้าหมายสำคัญที่ ก.ล.ต. มุ่งผลักดันผ่านแนวคิด TISA มาโดยตลอด คือการทำให้คนไทยมีความมั่นคงทางการเงิน (Financial Well-being) มากขึ้น ซึ่งจะช่วยสร้างฐานผู้ลงทุนระยะยาวที่มีคุณภาพ และเชื่อมโยงเงินของประชาชนสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและตลาดทุนไทยให้เติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน
